

การพัฒนาระบบขนส่งเวชภัณฑ์จากโรงพยาบาลหนองบัวแดงไปยัง
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลอำเภอหนองบัวแดง

Development of a Medical Supplies Management System from Nong Bua Daeng
Hospital to Nong Bua Daeng Subdistrict Health Promoting Hospital.

(Received: March 25,2024 ; Revised: March 26,2024 ; Accepted: March 27,2024)

พลศักดิ์ อันทะนิต¹
Pholsak Antanil¹

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเป็นงานวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาระบบขนส่งเวชภัณฑ์จากโรงพยาบาลหนองบัวแดงไปยังโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลอำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ ได้ทำการวิจัยในพื้นที่เป้าหมายโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล เครือข่ายสุขภาพอำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 13 แห่ง ผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ บุคลากรสาธารณสุขที่เป็นตัวแทนคณะกรรมการบริหารเวชภัณฑ์ของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ จำนวน 13 คน เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบคลังยาโรงพยาบาลหนองบัวแดง จำนวน 2 คน และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานบริหารเวชภัณฑ์ในสำนักงานสาธารณสุขอำเภอหนองบัวแดง จำนวน 1 คน รวม 16 คน เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก การสนทนากลุ่ม การสังเกตแบบมีส่วนร่วม และการจดบันทึก วิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า การพัฒนาระบบขนส่งเวชภัณฑ์จากโรงพยาบาลหนองบัวแดงไปยังโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลอำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ ต้องเกิดจากการทำงานอย่างเป็นระบบ โดยการสร้างความร่วมมือของภาคีเครือข่ายประกอบด้วยโรงพยาบาล สำนักงานสาธารณสุขอำเภอและโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ประกอบด้วยกิจกรรมการพัฒนา 6 ประเด็น คือ 1) การพัฒนาด้านบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจ 2) การพัฒนาและปรับปรุงสถานที่ 3) การพัฒนาด้านวัสดุ และเครื่องมือที่ดำเนินการ 4) การพัฒนาด้านระบบการประกันคุณภาพการขนส่ง 5) การพัฒนาด้านกระบวนการขนส่งและความปลอดภัย และ 6) การพัฒนาด้านการติดตามประเมินผลระบบการขนส่ง เพื่อให้ระบบการทำงานของ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลมีประสิทธิภาพ และคุณภาพ โรงพยาบาลแม่ข่ายจะต้องมีกลไกในการติดตาม และการตรวจสอบคุณภาพ รวมถึงการสนับสนุนการพัฒนาระบบและการสร้างการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง

คำสำคัญ: ระบบขนส่งเวชภัณฑ์, โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล

Abstract

The objective of this participatory action research was to develop a medical supplies management system from Nong Bua Daeng Hospital to Subdistrict Health Promoting Hospitals in Nong Bua Daeng District, Chaiyaphum Province. The research was conducted among 13 Subdistrict Health Promoting Hospitals of Nong Bua Daeng District Health Network, Chaiyaphum Province. There were 16 key informants, including 13 public health personnel representing the Medical Supplies Management Committee of Health Promoting Hospitals, 2 officials responsible for the medicine warehouse of Nong Bua Daeng Hospital, and 1 official responsible for medical supply management of Nong Bua Daeng District Public Health Office. Data were collected through in-depth interviews, focus group discussion, participatory observation and note taking. Content analysis was employed for data analysis .

The findings revealed that the development of the medical supplies management system from Nong Bua Daeng Hospital to Subdistrict Health Promoting Hospitals in Nong Bua Daeng District, Chaiyaphum Province must rely on systematic work through the collaboration among the network partners, consisting of the host hospital, District Public Health Office and Subdistrict Health Promoting Hospitals and development activities in 6 areas: 1) development of personnel with knowledge and understanding, 2) development of

¹ โรงพยาบาลหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ

locations, 3) development of materials and equipment, 4) development of the quality assurance system, 5) development of the transportation process and safety and 6) development of monitoring and evaluation of the system to ensure efficiency and quality of the work system of Subdistrict Health Promotion Hospitals. The host hospital is also required to have a mechanism for monitoring and inspecting quality and supporting system development and creating participation of relevant network partners.

Keywords: Medical supplies management system, Subdistrict Health Promoting Hospital

บทนำ

จากนโยบายกระทรวงสาธารณสุข ในการพัฒนาสถานอนามัย เป็นโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล (รพ.สต.) ซึ่งเป็นหน่วยบริการปฐมภูมิ เพื่อสร้างความเท่าเทียมและการเข้าถึงบริการสุขภาพถ้วนหน้า และมุ่งเน้นการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในระดับบุคคล ครอบครัว และชุมชน รวมทั้งคัดกรองสุขภาพ และเฝ้าระวังความปลอดภัยในการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพในชุมชน ส่งเสริมให้ประชาชนมีสถานพยาบาลที่ใกล้บ้าน ลดความแออัดการรักษาพยาบาลในโรงพยาบาลขนาดใหญ่ หรือร่วมกับเครือข่ายในการรักษาและส่งเสริมสุขภาพอนามัยของประชาชนในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ⁴ ประเด็นมุ่งเน้นหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสถานพยาบาลคือระบบบริการก้าวหน้าซึ่งมีเป้าหมายเพื่อลดภาระงาน ด้านการบริหารเวชภัณฑ์ และเพิ่มประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่ รพ.สต. ในการให้บริการสุขภาพแก่ผู้ป่วย¹ กลุ่มงานคุ้มครองผู้บริโภคและเภสัชสาธารณสุข โรงพยาบาลหนองบัวแดง และเครือข่ายหน่วยบริการปฐมภูมิทุกแห่งในอำเภอหนองบัวแดง จึงได้ร่วมกันระบบขนส่งเวชภัณฑ์จากโรงพยาบาลหนองบัวแดงไปยังโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ ด้วยเล็งเห็นว่า นอกจากเป็นการตอบสนองต่อ นโยบายดังกล่าวแล้ว ยังเป็นโอกาสในการพัฒนาการขนส่งยาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นอีกด้วย ดังนั้นจึงมีแนวคิด ในการพัฒนาระบบขนส่งเวชภัณฑ์จากโรงพยาบาลหนองบัวแดงไปยังโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ เพื่อคุณภาพ และความน่าเชื่อถือในการให้บริการด้านยาที่มีความปลอดภัย

เพื่อให้ประชาชนได้รับบริการที่มีมาตรฐานเดียวกัน อีกทั้งยังเป็นการตอบสนองนโยบายของกระทรวงสาธารณสุขอีกด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการณ์ระบบขนส่งเวชภัณฑ์จากโรงพยาบาลหนองบัวแดงไปยังโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ
2. เพื่อพัฒนาระบบขนส่งเวชภัณฑ์จากโรงพยาบาลหนองบัวแดงไปยังโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ
3. เพื่อประเมินผลระบบระบบขนส่งเวชภัณฑ์จากโรงพยาบาลหนองบัวแดงไปยังโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ มีรูปแบบการวิจัยเป็นงานวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research)⁶ ได้ทำการวิจัยในพื้นที่เป้าหมาย คือ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลเครือข่ายสุขภาพอำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 13 แห่ง

ผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ บุคลากรสาธารณสุขที่เป็นตัวแทนคณะกรรมการบริหารเวชภัณฑ์ของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ จำนวน 13 คน เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบคลังยาโรงพยาบาลหนองบัวแดง จำนวน 2 คน และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานบริหารเวชภัณฑ์ในสำนักงานสาธารณสุขอำเภอหนองบัวแดง จำนวน 1 คน มีการคัดเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก โดยใช้การเลือกแบบเจาะจง โดยกำหนด

เกณฑ์คุณสมบัติ คือ มีอายุงานตั้งแต่ 1 ปี ขึ้นไป มีความเกี่ยวข้องกับระบบงานและยินดีให้ความร่วมมือในการวิจัย รวมทั้งสิ้น 16 คน ใช้เวลาในการวิจัยครั้งนี้ ตั้งแต่ ตุลาคม พ.ศ. 2565 ถึงเดือน กันยายน พ.ศ.2566

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัย ประกอบด้วย 1) ผู้วิจัย ซึ่งเป็นเครื่องมือหลักในการวิจัย 2) แบบสัมภาษณ์เจาะลึก ในกระบวนการพัฒนาระบบระบบขนส่งเวชภัณฑ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น 3) แนวทางการสนทนากลุ่มบุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ และ 4) อุปกรณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ เครื่องบันทึกเสียง สมุด และปากกา

วิธีการสร้างเครื่องมือโดยการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการทบทวนแนวคิด ทฤษฎีต่างๆ และการหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยตรวจสอบความเหมาะสมเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ความถูกต้องเหมาะสมตามโครงสร้าง และภาษาปรับปรุงแก้ไข เพื่อพิจารณาตรวจสอบความสอดคล้อง ความถูกต้องเหมาะสม

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยเตรียมความพร้อมก่อนเก็บข้อมูล โดยเตรียมความรู้เกี่ยวกับการวิจัยเชิงคุณภาพ⁽⁴⁾ ปรัชญา แนวคิด และหลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วม เพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างลุ่มลึกในระเบียบวิธีการวิจัย ก่อนการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลถึงผู้เกี่ยวข้อง หลังจากนั้นดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เจาะลึก การสังเกตการจดบันทึกและการบันทึกเทปเสียง ภายหลังการสัมภาษณ์เจาะลึกผู้วิจัยทำการถอดเทปข้อความเชิงบรรยายในลักษณะคำต่อคำ วลีต่อวลี ประโยคต่อประโยค พร้อมทั้งตรวจสอบข้อความที่ยังไม่ชัดเจนครบถ้วน ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลสิ้นสุดลง เมื่อข้อมูลมีความอิ่มตัว วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย

ระยะที่ 1 วิเคราะห์สภาพการณ์การของระบบขนส่งเวชภัณฑ์จากโรงพยาบาลหนองบัวแดงไปยังโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลอำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ โดยใช้แบบสำรวจสถานการณ์ พร้อมทั้งการศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ได้แก่ เอกสารรายงานข้อมูลพื้นฐาน รายงานการวิจัย บทความ วารสาร หนังสือ สื่อสิ่งพิมพ์ รวมถึงแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง หน่วยงานราชการ

ระยะที่ 2 เป็นการพัฒนาระบบขนส่งเวชภัณฑ์จากโรงพยาบาลหนองบัวแดงไปยังโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลอำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ เพื่อสะท้อนการปฏิบัติงานและปรับปรุงระบบ และนำรูปแบบที่พัฒนามาใช้ปฏิบัติ และสะท้อนผลการดำเนินงานโดยการประชุมเชิงปฏิบัติการ ระดมสมองเพื่อการวางแผนงาน การประเมินผลลัพธ์ระบบ โดยการศึกษาข้อมูลภาคสนาม เป็นข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มย่อย การสังเกตแบบมีส่วนร่วม การบันทึกภาคสนาม และการอภิปรายกลุ่ม ตลอดจนการพูดคุยอย่างไม่เป็นทางการ

ระยะที่ 3 การประเมินผลระบบการขนส่งเวชภัณฑ์จากโรงพยาบาลหนองบัวแดงไปยังโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลอำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิด้วยการอภิปรายกลุ่มเพื่อการประเมินผล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการต่าง ๆ แล้วจัดข้อมูลเป็นหมวดหมู่วิเคราะห์เนื้อหา และสังเคราะห์ข้อมูลตามประเด็นการวิจัยที่กำหนดไว้ จัดทำสรุปผลโดยการใช้วิธีการพรรณนาความ และผู้วิจัยตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลโดยตรวจสอบแบบสามเส้าด้านข้อมูลโดยพิจารณาแหล่งเวลา แหล่งสถานที่ และแหล่งบุคคลที่แตกต่างกัน การตรวจสอบแบบสามเส้าข้อมูลด้านผู้วิจัยโดยเปลี่ยนตัวผู้สังเกต และการตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีการรวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีการรวบรวมข้อมูล

โดยวิธีต่างๆ เพื่อรวบรวมข้อมูลเรื่องเดียวกัน เช่น ใช้วิธีการสังเกตควบคู่กับวิธีการซักถาม จากผู้ให้ข้อมูลหลักเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สอดคล้องกับสภาพจริงมาอธิบาย

การพัฒนาระบบขนส่งเวชภัณฑ์จากโรงพยาบาลหนองบัวแดงไปยังโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ สะท้อนเชิงเหตุการณ์ที่ปรากฏในแต่ละระยะของการวิจัย

จริยธรรมในการวิจัย

ผู้วิจัยคำนึงถึงการพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง โดยเสนอโครงการการวิจัยต่อคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย สาธารณสุข จังหวัดชัยภูมิ และได้ผ่านการพิจารณาและอนุมัติจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย สาธารณสุข จังหวัดชัยภูมิ เมื่อวันที่ 29 ธันวาคม พ.ศ. 2565 เลขที่ 107/2565

ผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบขนส่งเวชภัณฑ์จากโรงพยาบาลหนองบัวแดงไปยังโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลอำเภอหนองบัวแดง สามารถสรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. สภาพการณ์การพัฒนาระบบขนส่งเวชภัณฑ์จากโรงพยาบาลหนองบัวแดงไปยังโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิพบว่า บริบทของพื้นที่วิจัย สภาพทั่วไปเป็นโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล เครือข่ายสุขภาพอำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ ที่ให้บริการด้านสุขภาพ ครอบคลุม ทั้งด้านการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การรักษา และการฟื้นฟูสุขภาพอย่างมีคุณภาพ ปลอดภัย ได้มาตรฐาน ครอบคลุมสิทธิประโยชน์ทางการแพทย์และสาธารณสุข ส่วนการมีส่วนร่วมในการวางแผนและการตัดสินใจของบุคลากรยังไม่ครอบคลุม ไม่มีเวลาขาดการประสานงานระหว่าง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลกับโรงพยาบาลชุมชน บุคลากรขาดความรู้ความสามารถเฉพาะทาง และ

บุคลากรผู้รับผิดชอบงานมีภาระงานที่นอกเหนือจากภาระงานประจำ และขาดการสนับสนุนด้านงบประมาณ ขาดขวัญกำลังใจ ในการบริหารจัดการ รพ.สต.ทุกแห่งจะมีเครื่องมือพื้นฐานครบ แต่ยังขาดวิธีการใช้/การบำรุงรักษา เครื่องมือดังกล่าวอย่างถูกวิธี รวมทั้งระบบคุณภาพ เพื่อให้เกิดคุณภาพและประโยชน์แก่ผู้รับบริการ

2. การพัฒนาระบบขนส่งเวชภัณฑ์จากโรงพยาบาลหนองบัวแดงไปยังโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ ผลการวิเคราะห์จาก การสัมภาษณ์เชิงลึก การสนทนากลุ่ม การสังเกตแบบมีส่วนร่วมและบันทึกภาคสนาม และการอภิปรายกลุ่ม ตลอดจนการพูดคุยและสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ พบว่า ในการพัฒนาระบบขนส่งเวชภัณฑ์จากโรงพยาบาลหนองบัวแดงไปยังโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล อำเภอหนองบัวแดง ต้องเกิดจากการทำงานอย่างเป็นระบบ มีการสร้างความร่วมมือของภาคีเครือข่ายประกอบด้วยโรงพยาบาล สำนักงานสาธารณสุขอำเภอและโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ภายใต้อาณัติของภาคีเครือข่าย ประกอบด้วยกิจกรรมการพัฒนา 6 ประเด็น คือ 1) การพัฒนาด้านบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจ 2) การพัฒนาและปรับปรุงสถานที่ 3) การพัฒนาด้านวัสดุและเครื่องมือที่ดำเนินการ 4) การพัฒนาด้านระบบการประกันคุณภาพการขนส่ง 5) การพัฒนา ด้านกระบวนการขนส่งและความปลอดภัย และ 6) การพัฒนาด้านการติดตามประเมินผลระบบการขนส่ง เพื่อให้ระบบการทำงานของ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลมีประสิทธิภาพ และคุณภาพ โรงพยาบาลแม่ข่ายจะต้องมีกลไกในการติดตาม และการตรวจสอบคุณภาพ รวมถึงการสนับสนุน การพัฒนาระบบและการสร้างการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง

3. การประเมินผลการพัฒนาระบบขนส่งเวชภัณฑ์จากโรงพยาบาลหนองบัวแดงไปยังโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล อำเภอหนองบัวแดง ผู้วิจัย ดำเนินการจัดประชุมการอภิปรายกลุ่ม ผลการ

วิเคราะห์ จากการถอดบทเรียนและประสบการณ์ในการดำเนินงาน พื้นที่ที่มีการจัดการเป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น สังเกตได้จากการมีส่วนร่วมของคณะผู้บริหารและผู้ปฏิบัติ มีความตื่นตัวในการดำเนินกิจกรรมอย่างรูปธรรม จากการติดตามข้อมูลในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล เครือข่ายสุขภาพอำเภอหนองบัวแดง พบว่า โรงพยาบาลหนองบัวแดงที่เป็นแม่ข่ายซึ่งผ่านการรับรองคุณภาพ/ผ่านการรับรอง จากสถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล(สพข.)เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ป่วยและเป็นไปตามความเหมาะสม ได้ให้ความช่วยเหลือโดยการพัฒนาคณะความรู้ด้านการขนส่ง การเก็บ การพัฒนาศักยภาพบุคลากรเพื่อค้นหาความเสี่ยงเบื้องต้นซึ่งใช้แบบบันทึกในการติดตามระบบคุณภาพ ทำให้ประชาชนเข้าถึงบริการสุขภาพที่มีคุณภาพและเท่าเทียมกัน และตอบสนองนโยบายรัฐบาลด้านการสร้างหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า

สรุปและอภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง ระบบการขนส่งเวชภัณฑ์จากโรงพยาบาลหนองบัวแดงไปยังโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล อำเภอหนองบัวแดง ในภาพรวม พบว่า สามารถดำเนินการได้ตามวัตถุประสงค์ ซึ่งผลการตรวจติดตามและประเมินผลระบบคุณภาพและมาตรฐาน ก่อนการพัฒนา พบว่า ส่วนใหญ่ยังขาดการบันทึกเอกสารคุณภาพ มีขั้นตอนที่ไม่จำเป็นการเบิกจ่ายระยะเวลาการเบิกจ่ายยา มูลค่ายาคงคลัง มูลค่าการเบิกจ่าย และภาระงานด้านการบริหารเวชภัณฑ์ของเจ้าหน้าที่ รพ.สต.โรงพยาบาลแม่ข่ายมีค่าใช้จ่ายจากการเดินทางขนส่งยาไปยัง รพ.สต. ต้องใช้บุคลากรเพิ่มขึ้น และต้องพัฒนาบุคลากรให้มีประสิทธิภาพ และคุณภาพ โรงพยาบาลแม่ข่ายจะต้องมีกลไกในการติดตาม และการตรวจสอบคุณภาพ² รวมถึงการสร้างระบบเครือข่ายที่ให้การสนับสนุน และการช่วยเหลือด้านวิชาการ หลังการพัฒนา พบว่า รพ.สต.มีระบบการบันทึกข้อมูลใน

การติดตามคุณภาพยา มีการวิเคราะห์ข้อมูลสถานการณ์ความเสี่ยงซึ่งช่วยลดความสูญเสีย ลดขั้นตอนและระยะเวลาของการเบิกจ่ายยา มูลค่ายาคงคลัง มูลค่าการเบิกจ่าย และภาระงานด้านการบริหารเวชภัณฑ์ของเจ้าหน้าที่ รพ.สต.⁵

ข้อเสนอแนะ

ควรมีการอบรมหรือฟื้นฟูความรู้ทางวิชาการบุคลากรผู้รับผิดชอบงานใน รพ.สต. อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ปฏิบัติได้ถูกต้องตลอดเวลา โรงพยาบาลหนองบัวแดงต้องดำเนินการเตรียมเอกสารคุณภาพที่เกี่ยวข้องให้ รพ.สต.ในเครือข่าย เพื่อให้การดำเนินการพัฒนาคุณภาพเป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างต่อเนื่อง การวิจัยนี้อาจมีอคติจากการที่ผู้เข้าร่วมการศึกษาทราบว่า ตนเองกำลังถูกสังเกตการปฏิบัติงาน จึงอาจมีแนวโน้มที่จะให้ความร่วมมือในการปฏิบัติ รวมถึงการให้ข้อมูลผลการดำเนินงาน ที่เป็นไปในทิศทางที่ดีได้ การวิจัยเชิงปฏิบัติการซึ่งต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติงานโดยตรงอาจไม่สามารถหลีกเลี่ยงอคตินี้จากการ ดำเนินงานในช่วงที่ทำการศึกษาได้ จึงจำเป็นต้องมีการติดตาม ระยะยาวเพื่อประเมินความสม่ำเสมอของการปฏิบัติและผลการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น และผลการศึกษาอาจจะไม่สามารถ นำไปใช้กับเครือข่ายหน่วยบริการปฐมภูมิที่อื่นได้ เนื่องจากอาจมีบริบทและความพร้อมแตกต่างกัน

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้คำแนะนำเป็นอย่างดียิ่ง ผู้อำนวยการโรงพยาบาลหนองบัวแดง คณะกรรมการบริหารเวชภัณฑ์ของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบคลังยา โรงพยาบาลหนองบัวแดง และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานบริหารเวชภัณฑ์ในสำนักงานสาธารณสุขอำเภอหนองบัวแดง ทำให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

1. โฆษิต อร่ามโสภา และสุภารัตน์ อร่ามโสภา. (2556). การพัฒนาคุณภาพระบบลูกโซ่ความยั่งยืนวัคซีนของ งานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค คปสอ.พุทไธสง. วารสารองค์การเภสัชกรรม, 39(4), 3-13.
2. ดวงจันทร์ จันทร์เมือง, พงศ์ภา ภัณฑลักษณ์, มังกร อังคันทน์ ธีรวัช รัตนวิเศษ และวิเชียร ชนะชัย. (2555). อุณหภูมิระบบลูกโซ่ความยั่งยืนวัคซีนงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคเขตนครชัยบุรินทร์. วารสาร สคร.5, 18(3), 37-46.
3. สำนักโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. (2554). คู่มือการบริหารจัดการวัคซีนและ ระบบลูกโซ่ความยั่งยืน พ.ศ. 2554. กรุงเทพฯ: ศรีเมืองการพิมพ์.
4. สำนักโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. (2556). มาตรฐานการดำเนินงานด้าน คลังและการจัดเก็บวัคซีน. กรุงเทพฯ: พระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
5. สุมณฑา พรหมบุญ และอรพรรณ พรสีมา. (2549). ทฤษฎีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมต้นแบบการเรียนรู้ ทางด้านหลักทฤษฎี และแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ:
6. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. สุมัทนา กลางคาร และวรพจน์ พรหมสัทยพรต.(2553). หลักการวิจัยทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ. มหาสารคาม: สารคามการพิมพ์-สารคามเปเปอร์